

בשולי הגליון

"יד לקורא" אינו שם חדש לציבור הספרנים והקוראים. כתב-עת זה הופיע בהוצאת הקיבוץ המאוחד במשך שנה ומחצה (ניסן תש"ו — אלול תש"ז, כרך א, חוב' א—טו). בתקופת קיומו נתחבב כתב-העת על קוראיו בארץ ובחו"ל. וכשנפסק הרגיש צבור הספרנים בחסרונו, ולאחר שסולקו עיכובים שונים מגיש עתה המדור לציבור הספרנים והביבליוגרפים את החוברת הראשונה של "יד לקורא" המחודש.

השם שהגנו ממשכיכם להשתמש בו ברשותה האדיבה של הוצ' הקיבוץ המאוחד מחייב המשך כיוון ותוכן וכן רמה ספרותית נאותה דוגמת ההוצאה הקודמת, אבל מצאנו לנכון להכניס כמה שינויים.

"יד לקורא" כר בעון אינו יכול למלא את תפקידו כמבשר מהיר לידיעת הספרים היוצאים לאור בארץ ובתפוצות. שלשה חדשים — זמן רב הם יתר על המדה לענין זה. על-כן החליט המדור להוציא רשימות ביבליוגרפיות חדשיות, כחספת ל"יד לקורא".

גם במאמרי-הבקורת, שנכבד היה מקומם ב"יד לקורא" הראשון, לא רצוי להמשיך, לדעתנו, כל עוד אין אתנו עובדים במערכת שהבקורת תהיה מלאכתם הקבועה והיא תיעשה לחלק מכריע של הספרים היוצאים בארץ. החלטנו איפוא להשמיט מדור זה מתוך מגמה להכניסו שוב עם שנוי התנאים. לעומת זאת, נשתדל לתת סקירות מקיפות על סדרות של ספרים חדשים, במקצועות שונים, שיצאו לאור; ביבליוגרפיות אישיות ומקצועיות, ומאמרי-בקורת על ספרים שונים הנוגעים בספרנות וביבליוגרפיה.

בין הפסקת ההוצאה ובין חידושה חלה מהפכה בארץ: קמה מדינת ישראל. פעולתה של הממשלה בשדה הספריות, הספרנות והביבליוגרפיה מצריכה תיאום בינה ובין שאר הגורמים הצבוריים העובדים בשדה זה; — "יד לקורא" יבהיר מעל עמודיו את דעת הספרנים והביבליוגרפים.

צבור הספרנים גדל עם גידול העליה וההתישבות; הספריות הוותיקות מתפתחות במהירות רבה ובעית השיטות בניהול הספריות תובעות פתרון — "יד לקורא" פותה את שעריו לבידור ולליבוך, להלכה ולהוראה.

"יד לקורא" מופיע מטעם המדור לספריות במרכז לתרבות של הסתדרות העובדים העברים הכללית בארץ ישראל. אל מדור זה מסונפות הספריות של ההתישבות העובדת ושל מועצות הפועלים בעיר ובכפר המהוות כ-90% מכל הספריות בארץ ויש שבעיותיהן שונות משאר הספריות. "יד לקורא" יקדיש איפוא מקום ראוי לספריות אלה, אך יחד עם זה לא יתעלם הבטאון מבעיותיהן של שאר הספריות בישראל.

העורך וחבר משתתפיו נתנו ידם ל"יד לקורא" המחודש, ואנו תקוה כי אף סופרים, ספרנים וביבליוגרפים אחרים, צעירים וותיקים מהארץ ומחו"ל יתנו מעטם ומחשבתם לכתב-העת לתועלת הספריות וקוראיהן.

המרכז לתרבות — המדור לספריות

יוצא לאור ע"י המרכז לתרבות, רח' אלנבי 115, תל-אביב. העורך — ש. שונמי

ההסתדרות הכללית של העובדים העברים בארץ-ישראל — המרכז לתרבות

חברה להפצת הספר הטוב
תל-אביב, רחוב אלנבי 115, חדר 12

„ספרי“

ספרי כל ההוצאות — לספריות, בתי-ספר, מוסדות
ההסתדרות והכרים בהנחות מיוחדות.

עוסק בהפצת

לספרי לימוד ועיון למורים, מדריכי-נוער, נוער-עולה
ועולים חדשים, ללימוד השפה העברית וידיעת המולדת.

מחלקה מיוחדת

כרטיסי-ספר, כרטיסי-קורא, יומנים, ספרי-אינונסטר,
ארגונים מיוחדים לכרטיסים ומדפי פלדה.

ציוד לספריות

בהנחה מיוחדת!

מקבל חתימות על

האנציקלופדיה העברית
כללית יהודית וארצישראלית

כרך ב' כבר יצא.

מ כ ו ן י ש ר א ל י ל ה ש כ ל ה ב כ ת ב
ע ל י ד ה מ ר כ ז ל ת ר ב ו ת

מ ח ל ק ו ת ה מ כ ו ן

- א. למודים תיכוניים — הכנה לבחינות הבגרות של מחלקת החנוך.
- ב. מדעי החקלאות — בשתוף עם המדרשה לחקלאות — מוסד רופין.
- ג. פקידות ושפות — הנהלת חשבונות — השתלמות בעברית וכו'.
- ד. קורסים מרוכזים — תיכוניים וגבוהים.

תכנית למודים והרשמה לפי הכתובת:

ב כ ו ן י ש ר א ל י ל ה ש כ ל ה ב כ ת ב
ע ל י ד ה מ ר כ ז ל ת ר ב ו ת ת ל א ב י ב ת ד 303

הוצאת "דביר" תל-אביב

ספרים חדשים

ספר המועדים ג' כרכים מחיר כל אחד 1.850 ל"י מכ' בד.

חלק א: ראש השנה ויום הכפורים, (מהדורה שניה)

חלק ב: שלש רגלים; פסח

חלק ג: שבועות

בספרית אגודת הסופרים

א. מזכרונות ועד כנרת מאת ר' בנימין 700 פר' מכ' בד

ב. עיונים מאת א. קריב 800 פר' מכ' בד

ג. עולם שלא נחרב עדיין מאת י. הורוביץ 700 פר' מכ' בד

ד. עין בעין; שירים מאת מ. מוהר 700 פר' מכ' בד

ה. צרור מפתחות מאת שטינמן 700 פר' מכ' בד

בספרית "דביר לעם" תש"י

א. מסעות בנימין השלישי — מנדלי מור"ס 250 פר'

ב. טוביה החולב — שלום עליכם 350 פר'

ג. מפי העם — י. ל. פרץ 350 פר'

ד. המכשפה מקשטיליה — שלום אש 250 פר'

ה. אדם ובהמה — שלום עליכם 350 פר'

תולדות הזמן החדש — ד"ר א. ריגר

מהדורה מתוקנת ומורחבת 900 פר' מכ' נאה.

שפתנו במראות: מלון בציריך

מאת ד. אטינגר בצרוף מפתח אנגלי — 3 ל"י מכ' בד

ביאליק, היינו ויצירות מאת פ. לחובר

מהדורה שניה (עם מוסד ביאליק) ג' כרכים — 3 ל"י מכ' בד

הוצאת הקבוץ המאוחד

המערכת וההוצאה — רחוב לבונטין 15א, תל-אביב

ספרים חדשים

חיים גורי — עד עלות השחר

שירים ופרוזה

אדגאר סנאו כוכב אדום בשמי סין

1.200 ל"י

רפורטז'ה מסין הלוחמת

טוביה בוז'יקובסקי בין קירות נופלים

800 פרוטה

מימי מרד גיטו וארשה — והתקוממות

ס. יזהר שיירה של חצות

650 פרוטה

קורת שיירה הפורצת לנגב בימי הקרבות

אנה מאגארס טיול הנערות המתות

650 פרוטה

שלושה סיפורים המעבירים לנגד עינינו את התקופה הנאצית בגרמניה.

650 פרוטות

184 עמוד

פ. קרופוטקיין זכרונות של מהפכן

תרגום מ. פוזננסקי

מהדורה חדשה מורחבת בצירוף הערות ותמונות.

1.900 פרוטות

420 עמוד

ספרי הוצאת הקיבוץ נמצאים למכירה בכל בתי המסחר לספרים בארץ.

הנפצה הראשית: המוסד להספקה של הקיבוץ המאוחד, שדרות רוטשילד 21.

סלפון 4731, ת. ד. 2502, תל-אביב.

הוצאת הספרים והתוים

של המרכז לתרבות

„אורות“ — קובץ לשאלות התרבות

הרצל-ביאליק, שבעה מערכונים לפי כתבים מאת ת. הרצל ות. נ. ביאליק. מהדורה שניה ומורחבת.

בספר כמה מדורים: מדור לזכרו של יצחק זנדבנק — ובו דברי הערכה שנאמרו באסיפת אוכרה וכן שני מאמרים מאת י. ינדבנק וזל, שאקטואליותם טרם פגה; מדור העיונים — ובו מאמרים מאת ז. שור, מ. ביבר, ה. ש. ברגמן, א. טרטקובר, י. גוטהלף, י. בלון; מדור ההלכה והמעשה—ובו מאמר רים מאת אברהם לוינסון. ג. קרסל, א. אפי, י. ב. שארץ, י. נ. תמיר; הווי ומועד—ובו מאמרים מאת ג. בנארי, י. אורי, י. מנות, דדיר „מסכת הפעולה“ ובו מאמרים מאת: ה. אביצור, ד״ר ק. וורמן; ה. לוי, ד. רוזלוי, ג. ניסימוב, ד״ר פ. לנדא, י. סטוציבסקי, ג. קדמן, וי. ארן.

התוכן:

ראוי כי הקובץ „אורות“ ייצא בידי כל אבני התרבות והפעולה התרבותית בארץ. המחיר 700 פר׳ מכ׳.

החברה החדשה, קטע לפי הרומן „אלט־ניילנד“ מאת ת. הרצל. עבוד דרמטי: א. ל.

הרצל בפריס; מערכון. קטע מדומה מאת מרתה הופמן. עברית: א. ל.

בזעת אפיך תאכל לחם; מערכון לפי הספור „סולון בלודיה מאת ת. הרצל. עבוד דרמטי: ג. ב.

דרך הנשר בשמים; מערכון לפי האגדה של ת. ג. ביאליק. עבוד דרמטי: סעדיה דמארי.

ילדות; מערכון. קטע לפי הספור „ספיח“ של ת. ג. ביאליק. עיבוד דרמטי: ג. ב.

הסוחר; דרשיח לפי הספור של ת. ג. ביאליק עיבוד דרמטי: ג. ב.

כפרית פועלים (המנהלה: תל-אביב, יהודה הלוי 20. טל. 4865. ת. ד. 526)

ב„כפרית פועלים“ מופיע ספר כל 4-5 ימים.

מתוך יבול 1950 מתוך רשימת הספרים שבהכנה

לנין — כתבים נבחרים (המשך)

פלכנוב — המאטריאליזם ההיסטורי ומתנגדיו

רוזה לוכסמבורג — הצבר הקפיטלי

הוגבן — מתמטיקה למיליונים

שקספיר — אותלו בתרגום ג.

אלתרמן

ווהיטמן — עלי עשב בתרגום ש.

הלקין

שלונסקי — כל כתבי

פולסטוי — מלחמה ושלוה בתרגום

ל. גולדברג

גורקי — קלים סאמגין בתרגום ש.

הרברג

שולוחוב — הדון השקט בתרגום

א. שלונסקי

באלזאק — אייזני גראנדה בתרגום

ג. לוי

ועוד עשרות ספרים בספרות יפה. מדע פוטולארי במקור ובתרגום.

כתיבת

ג. ג. גרישקו — ל. ג. דלונה —

גנטיקה

א. לנין — מטריאליזם ואמפירי

קריטיציזם

ק. טימוריאווב — השיטה ההיסטור

יית בבילוגיה

כפרי מופת

ה. מ. די גאר — בית טיבו ח' ד-ה

ה. רולן — קולא ברונזיון

ה. ב. י.

דיקה גרוסמן — אנשי מחתרת

אנזיפרי — ארצו של אדם

ג. מילר — ערומים ומתים

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

ה. פאסט — אחי, גיבורי-התהילה

הוצאת נ. טברסקי חברה בע"מ

ספרים חדשים

פסח בן-עמרם (ליפובצקי): בלבת אש
פרשת חיינו של פרדיננד לסל. שני כרכים.

בלווית תמונות. כריכת בד הדורה.
המחיר 1.650 ל"י

בטי סמית: מחר יהיה טוב יותר

רומן מחיי פשוטי העם בברוקלין מאת
מחברת "אילן גדל בברוקלין". עברית:
י. אחימן. המחיר 900 פרוטה

י. הושע בר-יוסף: בני המג"ד
מסיפורי המלחמה 600 פרוטה

ימימה טשרנוביץ ומירה לובה:

שני רעים יצאו לדרך

סיפור הרפתקאות על שני ילדים שיצאו
ב"טרמפ" לאיטליה להציל ילדה עבריה
מניקוד ומצויר. המחיר 950 פרוטה

ההפצה הראשית: סוכנות י. ברונפמן,
רח' צלנוב 2, תל-אביב

הוצאת ספרים "מסדה"

תל-אביב, רחוב הרצל 2

חתום על האנציק-
לופדיה העברית

(יצאו לאור כרכים א-ב)

ורכוש לך את ספרי "מסדה"
החדשים

אני קלאודיוס — מאת ר. גרייבס

א-ב 1. ל"י

גזר דינו של פגנינו — מאת א. וינגרדוב
(מהדורה ב') 500—

תיאטרון — מאת ס. מותם (מהדורה שניה)
600—

הרעיון המשיחי בישראל — מאת פרופ'
י. קלוזנר 1.750

שמשון הגבור — מאת ג. מילטון, בתרגום
ר. אבינועם 350—

בספרית "אלה הבנים":

ספר האחים — צבי ואפרים גובר ז"ל 1.250

בערגון — זהר דיין ז"ל 500—

מלים פשוטות — יצחק לבנה ז"ל 500—

הוצאת ספרים יוסף שרברק תל-אביב, רח' מונטיפיורי 11.

יצאו לאור

חכמים וטפשים לקט וכתב נ. אריאל

אוצר ספורים מבדחים, מעשיות, גומאות, הבלים, חודים ובדיחות.
הספר יצא בהדור רב מצויר ומנוקד. המחיר 1.750 ל"י

טכניקה כתב א. ב. נון

מתוכן הענינים: האדם והמכונה, ברזל, פלדה, זכוכית, גיר, חומר פלסטי, חשמל
רקטות, טלגרף, טלפון, הפצצה-האטומית. ועוד.

למועדים

מאת יהודה שטיינברג. אגודת וספורי חג ומועד. הספר מצויר ומנוקד. המחיר 1.500 ל"י

הוצאת אחיאסף ירושלים בן יהודה 2 טל. 2987

יצאו לאור

1. קארדוס א. אראגון רוסיה — חזון העתיד (מוסקבה 1948)

מחיר הספר מכורף, מלווה 8 תמונות 950 פרוטה

2. פרופ. יוסף קלוזנר תולדות בית הורדוס
(כרך רביעי של ההיסטוריה של הבית השני) יצא בראשית יולי

3. יוסף ליכטנבוים סופרינו
הערכות וביאוגרפיות מפורטות של גדולי סופרינו ממאפו עד ביאליק

בצירוף פרקי יצירה מחיר הספר 1500 פרוטה.

4. א. אלמליח מלון חדש צרפתי עברי
המלון מכיל 25000 מילים, בניקוד מלא. המחיר 1650 פרוטה

5. הבטחה והגשמה של ארתור קסטלר (ארץ ישראל 1949—1917)
להשיג בהוצאה ואצל כל מוכרי הספרים בארץ. המחיר 1250 פרוטה

” ע ם ע ו ב ד “ ב ע “ מ

ס פ ר י ם ח ד ש י ם

הרחק ממוסקבה / ה. אויב — רומן סוביטי מרתק מימי מלחמת העולם.
 רב החובל יוחנן / אליעזר שיסא — סיפור מימי גירוש ספרד וגילוי אמריקה.
 אות השני / נתנאל הותרון — רומן על „חולשה אנושית וצער אנושי“ (א. ר.).
 איש כנפיים בישראל / קובץ לזכרו של הטייס מ. אלון ז”ל
 בקץ הימים / חיים הוז — מחזה ב”ג מערכות. יוצג החודש ב„הבימה“.
 בשה סתוי / ידידים אלמים — מהדורה שניה ומושלמת של „ספר הבהמות“.
 בית גזח עדון / דויד פינסקי — רומן מהיי היהודים באמריקה. ספר שוכה להצלחה
 רבה עם הופעתו.

גדרות / רוחמה חנוב. לבטי ראשונים במאבקם להיאחו באדמת המולדת.
 האזרח תום פיין / הווארד פאסט פרשת חיים של אחד מגבוריה הלאומיים של ארצות
 הברית

ביטחן חיים / ש. ברלינסקי. ריעת סיפור של ילדות זכה וטהורה מגלות פולין.
 במשעול הצר / א. א. קבק (שני ספרים). פיסור מרתק מחיי ישו מנצרת.
 המחשבה היהודית בעת החדשה / ד”ר נתן רוטנשטיין (כרך ב’) השיטות העיקריות
 במחשבה היהודית מימי מנדלסון ועד ימינו.

ספר הגבורה / ישראל הלפרין. אנתולוגיה היסטורית-ספרותית המקיפה את תנועת
 ההגנה ברוסיה ואת תקופת השומר בא”י.
 אור חדש על ספר ירמיהו / נגה הראובני.

הוצאת ספרים יזרעאל בע”מ תל-אביב רח’ בלפור 16 טל. 2350

ס פ ר י ם ח ד ש י ם

אנציקלופדיה כללית יזרעאל 550 אלף ערכים בכל רשויות החיים
 ומדעים ; מפות, תמונות וציורים רבים. — 7 כרכים מהודרים

הופיע כרך ראשון (אות א) כרך שני (אותיות ב—ג) יופיע בחודש אבגוסט
 מחיר כל 7 הכרכים ל”י — המחיר לחותמים רק 21 ל”י

תולדות הספרות העברית החדשה מאת א. בן-אור (אורינבוסקי)
 מהדורה חדשה של שני הכרכים הראשונים.

כרך א’ תקופת ההשכלה 1.400 ל”י — כרך ב’ תקופת התחיה 1.600 ל”י, ביחד 3.500 ל”י
 כרך ג’ תקופת הציונות המדינית יופיע בחודש יולי.

הוצאת יהושע צ’ציק רח’ מונטיפיורי 11 תל-אביב ת. ד. 1505

א נ צ י ק ל ו פ ד י ה ל מ ו ס י ק ה

כאמ”ל שליטא בעריכת ד”ר חנן שטייניץ 736 עמ’ עשרות תמונות גדולות 2.600 ל”י
 ב.ספריה לבעיות הדור

ה כ ל כ ל ה ב י מ י נ ו מאת פרופ’ ג. ר. היקס

הסבר שוה לכל נפש. — 1. ל”י ; מהדורה לתלמידים 650 פרוטה

י ד י ז ה ב אגדות רוסיות על האומנות והמלאכה הוצאה לוקס — 750 פרוטה

בילי יופיע הכרך הרביעי של אנציקלופדיה לתולדות גדולי ישראל

המרכז לתרבות - המדור לספריות

תל-אביב, רחוב אלנבי 113 קומה ב' חדר מספר 7.
הכתבה למכתבים: המדור לספריות ת. ד. 303

המדור לספריות קונה ומוכר ספרים משומשים במחירים קבועים; ספרים בודדים וספריות שלמות. קונה מכל אחד ומוכר רק לספריות צבוריות.

המדור לספריות מקבל מספריות צבוריות ספרים לכריכה. מחיר הכריכה הוא אחד—260 פרוטה לספר. כריכה מתאימה לספריות.

המדור לספריות מתקין לספריות ציוד ספרייתי מותאם לתועדתו לפי הלכות הספרנות וסידור ספריה מודרנית: ספר האינטר, כרטיסי הקורא, כרטיסי הספר, כרטיסי קטלוג ריקים ומודפסים, פתקי קטלוג מודפסים להדבקה (בגליונות), ארגוני כרטיסיות עם שלחנות ובלי שלחנות, מדפי-פלדה.

המדור לספריות מוציא לאור "יד לקורא"; רבעון לספרנות וביבליוג-רפיה בצרוף תוספת "רשימת ספרים תש"י" בכל חדש.

המדור לספריות מוציא לאור חוברות ביבליוגרפיות, ספרי הדרכה לספרן. כבר יצא לאור: לימוד הלשון העברית וספרותה מאת ראובן לוי בטבע ובכפר בשיר ובפרוזה מאת י. פלמוני.

המדור לספריות הוא המפיץ הראשי של ספרי הוצאת הספרים והתוים של המרכז לתרבות

כהמדור לספריות יש להשיג:

- (1) אלבום שירים ישראליים (4 תקליטים) מפי סידור בילרסקי בליווי פסנתר.
- (2) שלשה אלבומים של שירים יהודיים (באידיש). מפי סידור בילרסקי בליווי פסנתר.
- (3) אלבום תקליטים בביצוע אמה שיוור, מקהלה ותזמורת
- (4) אלבום עם פרקי חזנות הביצוע: ליב גלנץ.
- (5) תקליט בודד: "יגדל" מאת פוליקובסקי. הביצוע: סידור בילרסקי, מקהלת בויפלו, בליווי פסנתר.